

POSIEDZENIE RADY EUROPEJSKIEJ W BARCELONIE

15-16 marca 2002 r.

WNIOSKI PREZYDENCJI

CZĘŚĆ I

1. W dniach 15-16 marca odbyło się w Barcelonie drugie wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej. Jego celem było omówienie sytuacji gospodarczej i społecznej oraz kwestii ochrony środowiska w Unii Europejskiej. Przed posiedzeniem wymieniono poglądy z Patem Coxem, nowym przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, w sprawie głównych tematów dyskusji. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła inicjatywę przewodniczącego na rzecz dialogu politycznego i rzeczowych zmian.
2. Na obrady przybyli przywódcy państw lub rządów, ministrowie spraw zagranicznych i ministrowie finansów, łącznie ze swymi partnerami z trzynastu krajów kandydujących. Omówiono strategię lizbońską i jej realizację. Rada Europejska podkreśla, że strategia lizbońska ma być bodźcem skłaniającym kraje kandydujące do przyjęcia i realizacji podstawowych celów ekonomicznych, społecznych i z dziedziny ochrony środowiska, w ramach dwukierunkowego procesu uczenia się [najlepszych rozwiązań – red.].

OGÓLNA SYTUACJA POLITYCZNA I GOSPODARCZA

3. Euro dobitnie pokazało, co Unia Europejska może osiągnąć przy istnieniu wspólnej woli politycznej. Taką samą wolę polityczną należy wykazać w działaniach na rzecz spełnienia postawionych sobie przez Unię celów ekonomicznych, społecznych i w dziedzinie ochrony środowiska.
4. Rada Europejska, na podstawie wiosennego Raportu Komisji, oceniła realizację strategii lizbońskiej w ciągu pierwszych dwóch lat od jej wprowadzenia. Stwierdziła, że odniesiono istotne sukcesy, choć są także pewne dziedziny, w których postęp jest był zbyt powolny. Rada uwzględniła udział różnych rad sektorowych. Obecnie obowiązującym celem jest uproszczenie i umocnienie tej strategii, tak aby zapewnić efektywniejsze wdrażanie wcześniejszych i dzisiejszych decyzji.
5. Sytuacja gospodarcza zdradza oznaki pierwszego etapu globalnego ożywienia, po silnym załamaniu w 2001 r. Podstawę poprawy koniunktury tworzą: szybka reakcja ze strony polityki gospodarczej, solidne podstawy [gospodarki] i odbudowa wiary we własne siły. Perspektywę tę należy teraz wzmocnić poprzez konkretne zobowiązania na rzecz reformy gospodarczej, tak aby zwiększyć potencjał wzrostu i zatrudnienia UE.

UTRZYMANIE TEMPA REALIZACJI NASZEJ STRATEGII DŁUGOTERMINOWEJ

- **Koordinacja polityki gospodarczej**
6. Koordinacja polityki fiskalnej opiera się na zapewnieniu zdrowych finansów publicznych i zasad gry uzgodnionych w Pakcie na rzecz Stabilizacji

i Wzrostu. Państwa członkowskie utrzymają lub zrealizują średnio-terminowy cel budżetowy, zakładający zbliżenie się do równowagi lub zapewnienie nadwyżki najpóźniej do roku 2004. Należy dopuścić do symetrycznej gry automatyczne stabilizatory, pod warunkiem nieprzekroczenia limitu 3% PKB przy spadkach koniunktury. Oznacza to w szczególności konieczność wykorzystania pełnych dywidend wzrostowych z faz ekspansji. Państwa członkowskie mogłyby stosować dyskrecjonalną politykę fiskalną jedynie w przypadku stworzenia odpowiedniego pola manewru.

Rada Europejska zaprasza Radę do dalszego badania długoterminowej trwałości finansów publicznych w ramach dorocznych działań nadzorujących, zwłaszcza w kontekście wyzwania budżetowego, jakim jest starzenie się populacji.

7. Strefa euro jest unią walutową funkcjonującą zgodnie z jednolitą i niezależną polityką walutową oraz zdecentralizowaną, choć koordynowaną polityką fiskalną w poszczególnych krajach. Dalszy postęp jest możliwy poprzez:
 - poprawę i zharmonizowanie metodologii opracowywania statystyk i wskaźników dotyczących strefy euro. Komisja i Rada zostały poproszone o przedstawienie kompleksowego raportu na temat tych statystyk na tyle wcześniej, aby można było go omówić podczas wiosennego szczytu Rady Europejskiej w 2003 r.;
 - przeprowadzanie systematycznych analiz kompleksowej polityki (*policy mix*) w obszarze euro, traktowanym jako całość, aby ocenić spójność polityki walutowej i fiskalnej w odniesieniu do rozwoju sytuacji gospodarczej;
 - wzmocnienie mechanizmów koordynacji polityki fiskalnej w poszczególnych krajach. W tej sprawie Komisja przedstawi propozycje dotyczące poprawienia koordynacji polityki gospodarczej przed wiosennym posiedzeniem Rady Europejskiej w 2003 r.
8. W tym kontekście Rada Europejska zatwierdza dokument „Key Issues Paper”. Będzie to podstawa ogólnych wytycznych polityki gospodarczej (*Broad Economic Policy Guidelines*), które będą odpowiednio ukierunkowane i specyficzne, będą określać podstawowe wyzwania ekonomiczne i proponować konkretne środki służące ich sprostaniu. Zasadniczymi kwestiami będzie jakość i trwałość wystarczalność środków publicznych, kontynuowanie niezbędnych reform na rynkach produktów, kapitału i pracy, jak też zapewnienie spójności z polityką w każdej z poszczególnych dziedzin.
 - **Trwały rozwój**
9. Obecny wzrost w żadnym wypadku nie może zagrozić możliwościom wzrostu, jakie będą miały przyszłe generacje. Strategia trwałego wzrostu oznacza, że poszczególne rodzaje polityki powinny być zgodne z długoterminowymi celami Unii. W procesie przyjmowania założeń politycznych i podejmowania decyzji należy w równej mierze uwzględnić uwarunkowania ekonomiczne, społeczne oraz związane z ochroną środowiska. W tym kontekście właściwe instytucje Rady, w tym ECOFIN i Rada do spraw Ogólnych, przyjęły obecnie strategię zintegrowania problemów ekologicznych, a Rada do spraw Rybołówstwa podjęła także niezbędne kroki na rzecz jej realizacji w kontekście najbliższego, dokonywanego przez nią przeglądu.
10. Rada Europejska, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, z zadowoleniem przyjęła decyzję o ratyfikacji protokołu z Kyoto, nalegając, aby państwa członkowskie zakończyły procedury krajowej ratyfikacji do czerwca 2002 r.

Protokół powinien wejść w życie przed światowym szczytem na temat trwałego wzrostu gospodarczego, który odbędzie się w Johannesburgu. Rada Europejska ponawia złożone w Göteborgu zaproszenie, skierowane do innych krajów wysoko uprzemysłowionych.

11. Rada Europejska uznaje znaczenie Szóstego planu działania na rzecz środowiska naturalnego (*Sixth Environmental Action Programme*) jako instrumentu o zasadniczej randze dla zapewnienia trwałego rozwoju i z zadowoleniem przyjmuje postęp w dyskusjach między Parlamentem Europejskim i Radą, mając na względzie ostateczne przyjęcie tego dokumentu.
12. Potrzebne są jednak dalsze działania. Rada Europejska:
 - odnotowuje, że Komisja ma zamiar przedstawić w 2002 r., po zaprezentowaniu raportu na temat technologii ochrony środowiska, plan działania na rzecz pokonania przeszkód w praktycznym zastosowaniu technologii;
 - odnotowuje, że Komisja pragnie przyspieszyć prace nad przygotowaniem ramowej dyrektywy o opłatach za infrastrukturę, co powinno zapewnić, że od 2004 r. ponoszone przez społeczeństwo koszty różnych rodzajów transportu znajdą bardziej rzetelne uzasadnienie;
 - odnotowuje, że przed końcem 2002 r. Komisja ma zamiar włączyć kryterium trwałości do sporządzanej oceny wpływu, co będzie elementem szerzej zakrojonych działań na rzecz poprawy regulacji;
 - prosi Radę, aby równoległe z umową o otwarciu rynków energii doszła do porozumienia, do grudnia 2002 r., w kwestii przyjęcia dyrektywy o podatku od energii, mając na względzie potrzeby fachowców z branży holowniczej;
 - zgadza się z tym, że Unii Europejskiej potrzebny jest znaczny postęp w zwiększeniu efektywności wykorzystania energii do 2010 r.
13. W perspektywie konferencji w Monterrey na temat finansowania rozwoju Rada Europejska przyjmuje z zadowoleniem porozumienie osiągnięte przez ministrów spraw zagranicznych w sprawie ODA (Oficjalnej Pomocy Rozwojowej). Zgodnie z nim, podczas procesu badania środków i ram czasowych, które pozwolą każdemu z państw członkowskich na osiągnięcie wyznaczonego przez ONZ celu 0,7% udziału oficjalnej pomocy rozwojowej w dochodzie narodowym brutto (ODA/DNB), te państwa, którym do tej pory nie udało się tego celu osiągnąć, zobowiązują się – co będzie ich pierwszym znaczącym krokiem – do indywidualnego zwiększenia wielkości swojej ODA w ciągu najbliższych czterech lat, w ramach własnych, odpowiednich procesów alokacji budżetowych, podczas gdy pozostałe państwa członkowskie ponowią wysiłki na rzecz utrzymania docelowego poziomu 0,7% lub jego przekroczenia, tak aby łącznie możliwe było osiągnięcie średniego wskaźnika 0,39% dla całej Unii Europejskiej do 2006 r. Dążąc do tego celu, wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej będą bezwzględnie starały się osiągnąć poziom co najmniej 0,33% ODA/DNB do 2006 r., w ramach swych procesów alokacji budżetowych. Rada ECOFIN zbada inne sposoby zmniejszenia zadłużenia najmniej rozwiniętych krajów.
14. Na podstawie informacji Komisji Ku globalnemu partnerstwu na rzecz trwałego rozwoju (*Towards a Global Partnership for Sustainable Development*) oraz wniosków Rady do spraw Środowiska z 4 marca 2002 r., Rada Europejska ustali podczas swojego posiedzenia w czerwcu w Sewilli generalne stanowisko Unii Europejskiej, które zostanie przedstawione podczas obrad szczytu w Johannesburgu, a ponadto wiosną 2003 r.

kompleksowo oceni strategię na rzecz trwałego wzrostu, koncentrując się na wdrożeniu ustaleń światowego szczytu na temat trwałego wzrostu gospodarczego. Rada podkreśla istotne znaczenie poprawy globalnego zarządzania (*global governance*) w tej dziedzinie.

- **Korzystniejsze otoczenie dla przedsiębiorczości i konkurencji**

15. Przedsiębiorczość i właściwie funkcjonujący rynek wewnętrzny to klucz do wzrostu i tworzenia nowych miejsc pracy. Ramy prawne powinny zachęcać do przedsiębiorczości i ułatwiać zakładanie nowych firm, zwłaszcza poprzez pełne wykorzystanie Internetu. Rada Europejska prosi państwa członkowskie o przyspieszenie wdrażania Europejskiej Karty Małych Przedsiębiorstw oraz o wyciąganie wniosków z najlepszych praktyk. Rada Europejska odnotowuje zamiar Komisji przedstawienia Zielonej Księgi na temat przedsiębiorczości przed wiosennymi obradami Rady Europejskiej w 2003 r. Od tego roku Rada będzie się zbierać przed każdymi wiosennymi obradami Rady Europejskiej, aby ocenić postęp w omawianej dziedzinie. Rada Europejska uważa, że bazylejski Komitet ds. Nadzoru Bankowego powinien zapewnić, aby jego prace nie prowadziły do dyskryminacji małych i średnich przedsiębiorstw; żąda przy tym od Komisji przedstawienia raportu na temat konsekwencji obrad w Bazylei dla wszystkich sektorów gospodarki europejskiej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na MSP.

16. Warunkiem właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego jest pełne wdrożenie wszystkich dotyczących go regulacji prawnych. Chociaż odnotowano pewien postęp, jedynie siedem państw członkowskich osiągnęło docelowy, przyjęty w Sztokholmie wskaźnik transpozycji wynoszący 98,5%. Należy zatem wzmocnić [w tej dziedzinie] wysiłki. Rada Europejska wzywa państwa członkowskie do dalszych działań na rzecz realizacji tego zadania oraz na rzecz osiągnięcia docelowego, stuprocentowego poziomu transpozycji przed wiosennymi obradami Rady Europejskiej w 2003 r. w przypadku dyrektyw, których wdrożenie jest opóźnione o ponad dwa lata.

17. Rada Europejska z zadowoleniem odnotowuje postęp w unowocześnianiu zasad konkurencji w obrębie Wspólnoty. Przywiązuje najwyższą wagę do prowadzonych w tej dziedzinie prac i wzywa Radę do przyjęcia nowych ram prawnych do końca 2002 r.

18. Ponadto Rada Europejska:
 - ponawia skierowane do państw członkowskich wezwanie do obniżenia ogólnego poziomu pomocy państwa, jako odsetka PKB, do 2003 r. i później, oraz do zmiany ukierunkowania tego rodzaju pomocy na cele horyzontalne, których realizacja leży we wspólnym interesie wszystkich, w tym na spójność gospodarczą i społeczną, jak też do skierowania jej do przeciwdziałania stwierdzonym zakłóceniom rynku. Mniejsza i lepiej ukierunkowana pomoc państwa jest podstawowym elementem efektywnej konkurencji;
 - nalega, aby na swoim majowym posiedzeniu Rada uzgodniła czekający na rozpatrzenie pakiet legislacyjny dotyczący zamówień publicznych, tak aby można go było ostatecznie przyjąć jak najwcześniej w 2002 r.;
 - prosi Komisję o zwrócenie szczególnej uwagi na pozostałe bariery techniczne w jej najnowszej tabeli porównawczej dotyczącej rynku wewnętrznego (*Internal Market Scoreboard*);

- odnotowuje zamiar Komisji jak najszybszego przedstawienia propozycji w kontekście opublikowanej przez nią informacji na temat strategii usług na rynku wewnętrznym, włącznie z wszelkimi niezbędnymi działaniami. W tym kontekście Rada Europejska jeszcze raz potwierdza istotne znaczenie, jakie dla gospodarczego i społecznego rozwoju Unii ma poprawa funkcjonowania administracji publicznej.
19. Działania na rzecz uproszczenia i udoskonalenia otoczenia prawnego będą energicznie prowadzone zarówno w poszczególnych krajach, jak i w całej Wspólnocie, łącznie ze współpracą międzyinstytucjonalną, ze szczególnym uwzględnieniem zmniejszenia obciążenia administracyjnego małych i średnich przedsiębiorstw. Rada Europejska prosi Komisję o przekazanie - odpowiednio wcześniej przed jej następną sesją, która odbędzie się w Sewilli - planu działań Komisji, który powinien w szczególności uwzględniać zalecenia Grupy Mandelkerna ds. doskonalenia regulacji.
 20. Rada Europejska zaprasza Radę UE, na podstawie propozycji Komisji oraz w kontekście wniosków przyjętych przez forum na rzecz stabilności finansowej, do przeanalizowania do czerwca 2002 r. wymogów dobrych i przejrzystych regulacji dotyczących firm oraz do zbadania możliwości powołania tzw. grupy mędrców.
 21. W Gandawie Rada Europejska wezwała Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) do zwiększenia kredytowania w wybranych sektorach, co powinno się przyczynić do wychodzenia gospodarki UE z kryzysu. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wdrożenie przez EBI tego zalecenia przez zmobilizowanie w ciągu dwóch lat szacowanego wolumenu kredytów 4-4,5 mld euro, przy czym zachęca Bank do dalszego wspierania inwestycji w sektorach szczególnie istotnych dla działań na rzecz integracji gospodarczej, spójności gospodarczej i społecznej oraz dla wzrostu i zatrudnienia w Unii.

- **Wzmocnienie spójności społecznej: Agenda Społeczna**

- 22 Europejski model społeczny opiera się na dobrych wynikach gospodarczych, wysokim poziomie ochrony socjalnej oraz edukacji i dialogu społecznym. Kraj prowadzący aktywną politykę społeczną powinien zachęcać ludzi do pracy, gdyż zatrudnienie jest najlepszą gwarancją niedopuszczenia do izolacji społecznej. Rada Europejska uważa, że Agenda Społeczna uzgodniona w Nicei jest ważnym instrumentem na rzecz wzmocnienia europejskiego modelu społecznego. Wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej musi się stać okazją do wnikliwej oceny postępu osiągniętego w realizacji celów określonych w tym dokumencie. Ocena ta powinna zapewnić dodatkowy impuls do działania i - w razie potrzeby - zaowocować odpowiednimi inicjatywami. Cele ustalone w Lizbonie mogą być osiągnięte jedynie poprzez zrównoważone działania zarówno gospodarcze, jak i społeczne.

Jeżeli chodzi o sprawy społeczne, działania te obejmują:

- zwiększenie zaangażowania pracowników we wprowadzanie zmian, które ich dotyczą. W związku z tym Rada Europejska prosi partnerów społecznych o poszukiwanie sposobów lepszego zarządzania restrukturyzacją firm poprzez dialog i podejście zapobiegawcze; wzywa ich również do

- aktywnego zaangażowania w działania na rzecz wymiany dobrych praktyk w dziedzinie restrukturyzacji przemysłu;
- poprawę warunków pracy: w szczególności, co się tyczy bezpieczeństwa i higieny pracy, Rada Europejska prosi Radę o przeanalizowanie, jako sprawy priorytetowej, najbliższej informacji Komisji na temat wspólnotowej strategii w tej dziedzinie.
23. Rada Europejska podkreśla znaczenie bezpieczeństwa obrotu towarami ciężkimi oraz konieczność zapewnienia przestrzegania i rozwoju regulacji społecznych; prosi Radę o zakończenie prac nad odpowiednim projektem rozporządzenia przed końcem 2002 r.
 24. Rada Europejska podkreśla znaczenie walki z ubóstwem i wyobcowaniem społecznym. Państwa członkowskie zostały poproszone o ustalenie w swych krajowych planach działania celów służących istotnemu obniżeniu liczby osób zagrożonych niedostatkiem i izolacją społeczną do 2010 r.
 25. Aby sprostać trudnościom, jakie stwarza starzenie się populacji, Rada Europejska wzywa do przyspieszenia reformy systemów emerytalnych, tak aby zapewnić zarówno ich trwałe podstawy finansowe, jak i realizowanie przez nie celów społecznych. W tym kontekście Rada podkreśla znaczenie wspólnego raportu Komisji i Rady na temat emerytur, który zostanie przedstawiony podczas wiosennego posiedzenia Rady Europejskiej w 2003 r. i będzie opracowany na podstawie sprawozdań z realizacji strategii krajowych, które mają zostać złożone do września 2002 r.
- Rada odnotowuje wstępny raport Rady na temat opieki zdrowotnej i opieki nad osobami w podeszłym wieku oraz zaprasza Komisję i Radę do dokładniejszego przeanalizowania kwestii dostępności różnych form opieki, jej jakości oraz trwałych podstaw finansowych przed wiosennym posiedzeniem Rady Europejskiej w 2003 r.
26. Rada Europejska podkreśliła znaczenie deklaracji złożonej na posiedzeniu Rady (ds. Zatrudnienia i Polityki Społecznej) w sprawie przemocy wobec kobiet.

DZIAŁANIA PRIORYTETOWE

27. Rada Europejska wskazała trzy istotne dziedziny, które wymagają szczególnej uwagi ze względu na ich główną rolę w tworzeniu wspólnego obszaru gospodarczego oraz w realizacji długoterminowych celów Unii. W obecnych okolicznościach Rada Europejska uważa, że dziedziny te mogą także w istotnym stopniu przyczynić się do wychodzenia z kryzysu.
- **Aktywna polityka na rzecz pełnego zatrudnienia: dodatkowe i lepsze miejsca pracy**
28. Pełne zatrudnienie w krajach Unii Europejskiej jest zasadniczym elementem strategii lizbońskiej oraz podstawowym celem polityki gospodarczej i społecznej; wymaga zatem stworzenia dodatkowych i lepszych miejsc pracy. Konieczna jest więc szczególna uwaga skupiona na reformie polityki zatrudnienia i rynku pracy.
 29. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła informację o organizacji szczytu społecznego przed wiosennymi obradami Rady Europejskiej, jak też

przyjęcie przez partnerów społecznych wspólnych ram działań na rzecz ustawicznego rozwoju kompetencji i kwalifikacji. Rada Europejska wzywa partnerów społecznych do spożytkowania ich strategii w różnych sferach terytorialnych (na poziomach europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym) oraz sektorowych, tak aby służyły one realizacji strategii lizbońskiej i zadań nadrzędnych, a także do przedstawienia, w tym celu, podczas obrad szczytu społecznego dorocznego raportu na temat ich działań zarówno na poziomie krajowym, w ramach planów zatrudnienia, jak i na poziomie europejskim.

Ta działalność powinna zostać uwzględniona w wieloletnim programie, który partnerzy społeczni przedstawiają w grudniu 2002 r., zwłaszcza dotyczącym dostosowywania się biznesu w takich sprawach, jak i negocjacje zbiorowe, umiarkowanie płacowe, zwiększenie wydajności pracy, kształcenie ustawiczne, nowe technologie oraz elastyczna organizacja pracy.

Wzmocniona Strategia Zatrudnienia

30. Luksemburska Strategia Zatrudnienia potwierdziła swoje znaczenie. Przeprowadzona w 2002 r. ocena tej strategii w połowie jej realizacji musi uwzględniać jej osiągnięcia i obejmować cele oraz zadania uzgodnione w Lizbonie. W związku z tym strategia wymaga:
 - uproszczenia, głównie poprzez zmniejszenie liczby jej wytycznych, bez naruszania ich skuteczności;
 - dostosowania granic czasowych do wyznaczonego w Lizbonie ostatecznego terminu roku 2010, w tym przeprowadzenie pośredniej oceny w 2006 r., w celu sprawdzenia realizacji celów międzyokresowych wyznaczonych w Sztokholmie, zgodnie z następnymi decyzjami Rady Europejskiej;
 - wzmocnienia roli i odpowiedzialności partnerów społecznych w zakresie wdrażania i monitorowania realizacji wytycznych.
31. Zmieniona, poprzez działania wzmacniające, strategia zatrudnienia powinna się koncentrować na zwiększeniu stopy zatrudnienia przez zwiększanie szansy znalezienia pracy oraz usuwanie przeszkód i czynników zniechęcających do podjęcia lub kontynuacji zatrudnienia, z jednoczesnym zachowaniem wysokich standardów ochrony, zgodnych z europejskim modelem społecznym. Jak wskazano w raporcie o uczestnictwie siły roboczej, potrzebne jest aktywne współdziałanie między partnerami społecznymi i władzami publicznymi, a w szczególności priorytetowa koncentracja na kształceniu ustawicznym, jakości pracy i równości płci.
32. Jeżeli chodzi o obecną politykę zatrudnienia, to (między innymi):
 - tam, gdzie państwa członkowskie dokonują cięć podatków, należy przyznać pierwszeństwo w zmniejszaniu obciążeń podatkowych osobom o niskich zarobkach;
 - systemy podatkowe i świadczenia społeczne powinny być tak dostosowane, aby praca była opłacalna i aby zachęcały do jej poszukiwania. Państwa członkowskie powinny przeprowadzać oceny takich aspektów, jak: warunkowość świadczeń, kwalifikowanie do świadczeń, ich czas trwania, stopa zastąpienia, dostępność świadczeń w trakcie pracy, stosowanie ułatwień podatkowych, systemy administracyjne i rygor zarządzania;
 - podstawą zagwarantowania konkurencyjności UE oraz zwiększenia zatrudnienia osób o różnych umiejętnościach i w różnych regionach geograficznych jest poszanowanie autonomii partnerów społecznych przez

krajowe instytucje rynku pracy oraz przez systemy negocjacji zbiorowych, z uwzględnieniem relacji między zmianami wysokości wynagrodzeń i warunkami na rynku pracy; pozwoli to na ewolucję płac odpowiednio do wydajności pracy i zróżnicowania umiejętności;

- w celu osiągnięcia równowagi między elastycznością i bezpieczeństwem państwa członkowskie, zgodnie z praktyką krajową, proszone są o przeprowadzenie przeglądu postanowień umownych, a tam, gdzie będzie to właściwe, także i kosztów; ma to służyć wspieraniu tworzenia nowych miejsc pracy;
- państwa członkowskie powinny zlikwidować ograniczenia zniechęcające kobiety do uczestnictwa w rynku pracy oraz starać się, zgodnie z krajowymi wzorcami socjalnymi, zapewnić do 2010 r. opiekę dla co najmniej 90% dzieci w wieku od trzech lat do wieku obowiązkowego rozpoczęcia edukacji szkolnej oraz dla co najmniej 33% dzieci poniżej trzeciego roku życia;
- należy ograniczyć możliwości przechodzenia pracowników na wcześniejszą emeryturę oraz wprowadzanie przez firmy programów wcześniejszego odchodzenia na emeryturę. Należy zwiększyć możliwości pozostania pracowników na rynku pracy, na przykład poprzez tworzenie elastycznych i stopniowych formuł odchodzenia na emeryturę oraz przez zagwarantowanie dostępu do kształcenia ustawicznego. Trzeba dążyć do stopniowego zwiększenia do 2010 r. o około 5 lat efektywnego średniego wieku, w którym ludzie przestają pracować. Postęp w tej dziedzinie będzie analizowany co roku, przed każdym wiosennym posiedzeniem Rady Europejskiej.

Promowanie w Unii Europejskiej umiejętności i mobilności

33. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje plan działania Komisji na rzecz usunięcia barier na europejskich rynkach pracy do 2005 r. i wzywa Radę do podjęcia niezbędnych kroków na rzecz wprowadzenia w życie zaproponowanych środków.

Pierwszeństwo należy przyznać:

- zgodnie z planem działania przyjętym w Nicei – stworzeniu warunków prawnych wymaganych do zapewnienia mobilności wszystkim osobom mającym związek z kształceniem, badaniami naukowymi i innowacjami;
- obniżeniu wynikających z przepisów oraz administracyjnych barier uniemożliwiających wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych, jak też innych barier wynikających z nieuznawania formalnych kwalifikacji i nieformalnego wykształcenia, z uwzględnieniem zamieszczonego poniżej zapisu na temat edukacji;
- zapewnieniu, aby wszyscy obywatele uzyskali podstawowe kwalifikacje, zwłaszcza związane z technologiami informatycznymi i komunikacyjnymi, co w szczególności dotyczy takich grup, jak np. bezrobotne kobiety;
- zwiększeniu, tam gdzie jest to właściwe, możliwości przenoszenia praw związanych z ubezpieczeniem społecznym, w tym emerytur, w całej Unii Europejskiej. W tym kontekście Rada Europejska prosi o pilne kontynuowanie prac nad nowelizacją rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, na podstawie kryteriów uzgodnionych podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Laeken, tak aby nowe rozporządzenie mogło zostać przyjęte przed końcem 2003 r.

34. Konieczne są różnorodne działania, dlatego Rada Europejska podjęła następujące decyzje:

- Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego zastąpi obecnie stosowane formularze (papierowe) potrzebne do ubiegania się o świadczenia zdrowotne w innym państwie członkowskim. Komisja przedstawi odpowiednią propozycję przed wiosennym posiedzeniem Rady Europejskiej w 2003 r. Wprowadzenie takiej karty ma służyć jedynie uproszczeniu procedur, natomiast nie oznacza zmiany istniejących praw i obowiązków;
- zostanie opracowana, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, internetowa witryna informacyjna na temat mobilności zatrudnienia (*European Job Mobility Information Web Site*); przewiduje się, że nastąpi to najpóźniej do końca 2003 r.

- **Łączenie gospodarek europejskich**

Rynki finansowe

35. Jedynie poprzez zintegrowany i efektywny europejski rynek kapitałowy zarówno konsumenci, jak i firmy będą mogli czerpać wszystkie korzyści wynikające z wprowadzenia euro. Konkurencyjność rynków finansowych doprowadzi do zwiększenia wyboru i obniżenia cen dla konsumentów i inwestorów, z zachowaniem odpowiednich poziomów ochrony.

W związku z tym Rada Europejska:

- z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie propozycji Lamfalussy'ego i wzywa do natychmiastowego wdrożenia tego porozumienia;
- raz jeszcze potwierdza swoje zdecydowane oddanie sprawie wdrożenia Planu Działania na rzecz Usług Finansowych (*Financial Services Action Plan, FSAP*) oraz doprowadzenia do pełnej integracji rynków papierów wartościowych i kapitału wysokiego ryzyka - do 2003 r. oraz rynków usług finansowych - do 2005 r.;
- prosi Radę i Parlament Europejski o jak najszybsze przyjęcie w 2002 r. proponowanych dyrektyw dotyczących: dodatkowych zabezpieczeń, nadużyć rynkowych, pośredników finansowych, marketingu usług finansowych na odległość, konglomeratów finansowych, prospektów i pracowniczych funduszy emerytalnych oraz rozporządzenia w sprawie międzynarodowych standardów rachunkowości.

Integracja europejskich sieci energetycznych, transportowych i komunikacyjnych

36. Silne i zintegrowane sieci energetyczne i transportowe są podstawą europejskiego rynku wewnętrznego. Dalsze otwieranie rynku, odpowiednie regulacje, skuteczniejsze wykorzystywanie istniejących sieci i uzupełnianie brakujących ogniw zwiększą wydajność i konkurencyjność oraz zapewnią odpowiedni poziom jakości [usług], jak też zmniejszą zatępienie, co z kolei zwiększy trwałość [systemu].

37. W dziedzinie energetyki Rada Europejska:

- z zadowoleniem przyjmuje pierwszy raport Komisji na temat ostatecznego otwarcia wewnętrznego rynku gazu i energii elektrycznej, co uzgodniono w Sztokholmie. Wzywa Komisję do dorocznego aktualizowania tego raportu, przed każdym wiosennym posiedzeniem Rady Europejskiej, tak aby można było ocenić osiągnięty postęp;
- domaga się od Rady i Parlamentu Europejskiego jak najszybszego przyjęcia w 2002 r. czekających na rozpatrzenie propozycji dotyczących ostat-

niego etapu otwierania rynku energii elektrycznej i gazu. Propozycje te obejmują:

- ▶ zapewnienie do 2004 r. swobody wyboru dostawców energii elektrycznej i gazu przez wszystkich konsumentów innych niż gospodarstwa domowe; będzie to stanowić co najmniej 60% całego rynku;
 - ▶ w kontekście doświadczeń i przed wiosennym posiedzeniem Rady Europejskiej w 2003 r. – decyzję w sprawie dalszych środków, z uwzględnieniem definicji obowiązków służb publicznych, bezpieczeństwa dostaw, a w szczególności ochrony odległych regionów [Wspólnoty] oraz najsłabszych grup ludności;
 - ▶ oddzielenie przesyłu i dystrybucji od produkcji i dostaw;
 - ▶ niedyskryminacyjny dostęp konsumentów i producentów do sieci, oparty na przejrzystych i opublikowanych taryfach;
 - ▶ ustanowienie w każdym państwie członkowskim funkcji regulacyjnej, w ramach odpowiednich przepisów prawnych, której celem będzie przede wszystkim zapewnienie skutecznej kontroli nad warunkami ustalania taryf;
- nalega, aby Rada jak najszybciej w 2002 r. osiągnęła porozumienie co do systemu ustalania taryf za transgraniczny obrót energią elektryczną, łącznie z zarządzeniem dotyczącym przeładowania sieci, zgodnie z zasadą niedyskryminacji oraz z zapewnieniem przejrzystości i prostoty;
 - uzgadnia, że do 2005 r. docelowym poziomem wzajemnych połączeń energetycznych między poszczególnymi państwami członkowskimi będzie co najmniej 10% ich zainstalowanej mocy. Wymagania finansowe powinny zostać spełnione głównie przez zainteresowane przedsiębiorstwa;
 - wzywa do przyjęcia do grudnia 2002 r. zmienionych wytycznych w sprawie Transeuropejskich Sieci Energetycznych (TEN) i towarzyszących im zasad finansowych, odnotowując zamiar Komisji przedstawienia raportu na temat bezpieczeństwa dostaw na podstawie wyników debaty zainicjowanej Zieloną Księgą Komisji w sprawie bezpieczeństwa dostaw energii, w perspektywie następnego posiedzenia Rady Europejskiej w Sewilli;
 - zachęca Komisję i Radę do przeanalizowania, na wiosennym posiedzeniu Rady Europejskiej w 2006 r., globalnych wyników europejskiego wewnętrznego rynku energetycznego, zwłaszcza w zakresie stopnia transpozycji ram regulacyjnych, oraz ich wpływu na ochronę konsumentów, inwestycje w infrastrukturę, efektywną integrację rynków i wzajemne połączenia, konkurencję i środowisko naturalne.

38. W dziedzinie transportu Rada Europejska:

- z zadowoleniem przyjmuje postęp w realizacji programu GALILEO i prosi Radę (ds. Transportu), aby podczas marcowego posiedzenia podjęła niezbędne decyzje dotyczące zarówno finansowania, jak i uruchomienia tego programu, jak też ustanowienia wspólnego przedsięwzięcia we współpracy z Europejską Agencją Kosmiczną;
- odnotowując istotne znaczenie przystąpienia Wspólnoty do programu EUROCONTROL, wzywa do aktywnego kontynuowania prac przed końcem roku 2002 nad propozycjami Komisji, tak aby w 2004 r. można było podjąć decyzję o wprowadzeniu w życie koncepcji wspólnej europejskiej przestrzeni powietrznej (*Single Sky*); ponadto do końca 2002 r. należy podjąć decyzje w sprawie proponowanych zasad przydzielania pasm przez lotniska;
- na podstawie raportu Komisji na temat funkcjonowania pierwszego pakietu kolejowego wzywa Radę do kontynuacji prac nad drugim

- pakiem, który obejmuje, między innymi, możliwości współpracy różnych systemów i wysokie standardy bezpieczeństwa;
- wzywa do przyjęcia do grudnia 2002 r. zgłoszonych propozycji dotyczących usług portowych i kontraktów na usługi publiczne;
 - wzywa Radę i Parlament Europejski do przyjęcia do grudnia 2002 r. zmienionych wytycznych w sprawie Transeuropejskich Sieci Transportowych (TEN) i towarzyszących im zasad finansowania, w tym nowych projektów priorytetowych wskazanych przez Komisję, w celu polepszenia warunków transportu, z zapewnieniem wysokiego poziomu bezpieczeństwa w całej Unii Europejskiej i zmniejszeniem tzw. wąskich gardeł w takich regionach, jak m.in. Alpy i Pireneje oraz Morze Bałtyckie.
39. W dziedzinie komunikacji przyjęcie nowego pakietu telekomunikacyjnego oznacza, że te same zasady będą stosowane w odniesieniu do wszystkich zbieżnych technologii, co zwiększy konkurencję i wyrówna szanse dla uczestników rynku w Europie. Państwa członkowskie proszą się o pełne wdrożenie nowego pakietu regulacji telekomunikacyjnych do maja 2003 r.; ponadto konieczne jest szybkie przyjęcie dyrektywy o ochronie danych.
40. Konieczny jest dalszy rozwój w dziedzinie telekomunikacji. Jeżeli chodzi o następną fazę, to Rada Europejska:
- nadaje priorytet szerokiej dostępności i wykorzystywaniu sieci szerokopasmowych w całej Unii oraz opracowaniu protokołu internetowego IPv6 do 2005 r.;
 - wzywa Komisję do sporządzenia kompleksowego planu działania eEurope 2005, który zostanie przedstawiony przed posiedzeniem Rady Europejskiej w Sewilli i będzie się koncentrować na wyżej wymienionych priorytetach oraz na bezpieczeństwie sieci i informacji, eGovernment („elektronicznym rządzie”), eLearning („elektronicznej edukacji”), eHealth („elektronicznej pomocy zdrowotnej”) i eBusiness („elektronicznym biznesie”);
 - wzywa państwa członkowskie do zapewnienia, aby do końca 2003 r. liczba komputerów osobistych podłączonych do Internetu, jakimi będą dysponować uczniowie, wzrosła do jednego na piętnaścioro uczniów.
41. Zbieżność technologiczna zapewnia wszystkim podmiotom gospodarczym i obywatelom nowe możliwości dostępu do projektu tzw. społeczeństwa informacyjnego. W zapewnieniu szerokiego dostępu do usług interaktywnych główną rolę odegrają telewizja cyfrowa i telekomunikacja komórkowa trzeciej generacji (3G).
- W związku z tym Rada Europejska:
- wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania wykorzystywania otwartych platform, tak aby zapewnić obywatelom swobodę wyboru dostępu do aplikacji i usług społeczeństwa informacyjnego, zwłaszcza za pośrednictwem telewizji cyfrowej, telefonów komórkowych 3G oraz innych platform, które konwergencja technologiczna może zapewnić w przyszłości; a także do kontynuowania działań na rzecz wprowadzenia telekomunikacji komórkowej 3G;
 - prosi Komisję o przedstawienie na posiedzeniu Rady Europejskiej w Sewilli kompleksowej analizy pozostałych barier utrudniających zapewnienie szerokiego dostępu do nowych usług i aplikacji społeczeństwa informacyjnego za pośrednictwem otwartych platform telewizji cyfrowej i komunikacji komórkowej 3G oraz rozwój telekomunikacji komórkowej 3G, rozwój eCommerce („handlu elektronicznego”) i eGovernment („rządu

elektronicznego”), jak też analizy roli, jaką w tym kontekście mogą odegrać krajowe systemy elektronicznej identyfikacji i uwierzytelniania.

- **Wysokiej jakości usługi publiczne**

42. Zintegrowanie sieci europejskich i otwarcie rynków usług powszechnych powinno w pełni uwzględniać rangę wysokiej jakości usług publicznych. W związku z tym Rada Europejska podkreśla istotne znaczenie dla obywateli oraz spójności terytorialnej i społecznej dostępu do usług na rzecz ogólnego dobra publicznego. W tym kontekście Rada Europejska prosi Komisję o:
- przedstawienie na majowym posiedzeniu Rady informacji na temat metodologii oceny oraz omówienie na posiedzeniu Rady Europejskiej w Sewilli stanu prac nad wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa, a w razie potrzeby złożenie projektu rozporządzenia w sprawie powszechnych wyjątków w tej dziedzinie;
 - kontynuowanie badań mających na celu skonsolidowanie i szczegółowe określenie – w propozycji dyrektywy ramowej – zasad świadczenia usług na rzecz ogólnego dobra publicznego, wspomnianych w artykule 16 Traktatu, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych zainteresowanych sektorów oraz z uwzględnieniem postanowień artykułu 86 Traktatu. Komisja przedstawi raport na ten temat przed końcem roku.

- **Konkurencyjna gospodarka oparta na wiedzy**

Edukacja

43. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje uzgodnienie szczegółowego Programu roboczego na rok 2010 dotyczącego systemów edukacji i szkoleń. Rada Europejska ustanawia cel uczynienia tych systemów wzorcami światowymi pod względem ich jakości do roku 2010. Przyznaje, że trzema podstawowymi zasadami inspirującymi ten program powinny być: poprawa jakości, ułatwienie powszechnego dostępu i otwarcie na świat.

Rada Europejska zachęca Radę i Komisję do przedstawienia raportu na temat efektywnej realizacji powyższego programu na wiosennym posiedzeniu Rady Europejskiej w 2004 r.

44. Rada Europejska wzywa do podjęcia dalszych działań w tej dziedzinie, a mianowicie:
- do wprowadzenia instrumentów mających na celu zapewnienie równorzędności dyplomów i kwalifikacji (system transferowania zaliczeń ECTS, uzupełnianie dyplomów i świadectw, europejskie CV) oraz ściślejszej, przejrzystej współpracy dotyczącej stopni uniwersyteckich, w kontekście procesu Sorbona-Bolonia-Praga, przed posiedzeniem w Berlinie w 2003 r.; podobne działania należy promować w zakresie szkoleń zawodowych;
 - do polepszenia opanowania podstawowych umiejętności, w szczególności poprzez nauczanie co najmniej dwóch języków obcych od bardzo młodego wieku, a w konsekwencji wprowadzenia w 2003 r. wskaźnika kompetencji lingwistycznych; rozwoju znajomości technik cyfrowych – rozpowszechnienia certyfikatu użytkownika Internetu i komputera dla uczniów szkół średnich;
 - do przeprowadzenia przez Komisję studium możliwości wykonania, mającego na celu wskazanie możliwości pomocy szkołom średnim

w ustanowieniu lub udoskonaleniu internetowego połączenia dwustronnego ze szkołą partnerską w innym miejscu Europy oraz do złożenia raportu na ten temat podczas czerwcowego posiedzenia Rady Europejskiej w Sewilli;

- do popierania europejskiego wymiaru edukacji i jego zintegrowania do 2004 r. z podstawowymi umiejętnościami, jakich będzie się wymagać od uczniów.

45. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje informację Komisji o wprowadzeniu w życie idei Europejskiego Obszaru Kształcenia Ustawicznego (*Making a European Area for Lifelong Learning a Reality*) i prosi Radę o przyjęcie rezolucji na temat kształcenia ustawicznego przed posiedzeniem Rady Europejskiej w Sewilli, z uwzględnieniem Europejskiej Strategii Zatrudnienia.

• **Prace badawcze i technologie pogranicza (*frontier technologies*)**

46. Rada Europejska ponownie wzywa Radę i Parlament Europejski do przyjęcia VI już Ramowego Programu Badań i Rozwoju (*6th Research Framework Programme, FP6*) i jego instrumentów prawnych do czerwca 2002 r.

47. W celu usunięcia luki między UE i jej najważniejszymi konkurentami należy doprowadzić do znacznej intensyfikacji ogólnych prac badawczo-rozwojowych i innowacyjnych prowadzonych w krajach Unii, ze szczególnym uwzględnieniem technologii pogranicza. W związku z tym Rada Europejska:

- zgadza się z tym, że należy podnieść ogólny poziom wydatków w Unii na badania i rozwój oraz prace innowacyjne, przy czym docelowo powinien się on zbliżyć do 3% PKB do 2010 r. Dwie trzecie tych nowych nakładów powinny pochodzić z sektora prywatnego;
- odnotowuje zamiar Komisji zaproponowania wiosną 2003 r. środków umożliwiających skuteczniejszą integrację innowacyjności z Europejskim Obszarem Wiedzy, mając na względzie poprawę wykorzystania praw własności intelektualnej w całej Europie, dalszy rozwój i wzmocnienie inwestycji prywatnych, wykorzystanie kapitału wysokiego ryzyka w pracach badawczych oraz zwiększanie sieci powiązań zapewniających współpracę między podmiotami gospodarczymi i bazą naukową;
- ponownie potwierdza istotne znaczenie patentu wspólnotowego i prosi Radę o wypracowanie wspólnego stanowiska politycznego na jej posiedzeniu w maju. Patent wspólnotowy musi być na tyle efektywnym i elastycznym instrumentem, aby firmy mogły go uzyskać po umiarkowanej cenie, przestrzegając przy tym zasad pewności prawnej i braku dyskryminacji między państwami członkowskimi, jak też przy zapewnieniu wysokiego poziomu jakości.

48. Technologie pogranicza (*frontier technologies*) są podstawowym czynnikiem niezbędnym do zapewnienia przyszłego wzrostu. Rada Europejska prosi Radę o zbadanie – do czerwca 2002 r. – informacji Komisji pt. „Nauki biologiczne i biotechnologia – strategia dla Europy” (*Life Sciences and Biotechnology – a strategy for Europe*). Ponadto prosi Radę i Komisję o opracowanie środków i harmonogramu, tak aby umożliwić firmom wspólnotowym pełne wykorzystanie możliwości biotechnologii, z uwzględnieniem zasady ostrożności i przy pokonywaniu problemów etycznych i społecznych. Komisja została poproszona o przedstawienie

raportu na temat postępu realizacji prac z odpowiednim wyprzedzeniem, przed wiosennym posiedzeniem Rady Europejskiej w 2003 r.

DOSKONALENIE METOD PRACY

Poza Barceloną

49. Rada Europejska nalega, aby Rada i Komisja uprościły i usprawniły odpowiednie procesy: należy się raczej skoncentrować na działaniach służących realizacji, aniżeli na corocznym opracowywaniu wytycznych. Biorąc pod uwagę to, że Rada Europejska da istotny impuls politycznym działaniom mającym zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia przez Unię średnioterminowych celów, podjęła ona decyzję jak najszybszego zsynchronizowania kalendarzy przyjmowania ogólnych wytycznych w sprawie polityki gospodarczej oraz corocznego pakietu na rzecz zatrudnienia.

Zgodnie z powyższym, w trakcie wiosennych obrad Rada Europejska oceni wspólnotową politykę ekonomiczną, społeczną i ochrony środowiska, a w razie potrzeby odpowiednio tę politykę dostosuje.

CZEŚĆ II

PRZYSZŁOŚĆ EUROPY

50. Przywódcy państw lub rządów z zadowoleniem przyjęli rozpoczęcie prac Konwentu w sprawie przyszłości Europy. Wstępna dyskusja odbędzie się podczas posiedzenia w Sewilli, na podstawie raportu opracowanego przez przewodniczącego, Valéry'ego Giscarda d'Estaing.
51. Członkowie Rady Europejskiej wysłuchali przedstawionego przez sekretarza generalnego Rady Javiera Solanę omówienia jego raportu na temat poprawy sposobu funkcjonowania Rady oraz sugerowanych metod zwiększenia efektywności oraz zapewnienia większej przejrzystości procesu legislacyjnego. Rada Europejska poinstruowała Prezydencję, aby w ścisłej współpracy z sekretarzem generalnym Rady zapewniła wszelkie odpowiednie kontakty z tym związane z członkami Rady Europejskiej oraz z nominowanymi przez nich korespondentami, mając na względzie przedstawienie podczas posiedzenia w Sewilli raportu proponującego przyjęcie stosownych rozwiązań. Raport ten zostanie zbadany przez Radę do spraw Ogólnych w kontekście przygotowań do posiedzenia Rady Europejskiej w Sewilli.

EUROŚRÓDZIEMNOMORSKA WSPÓŁPRACA FINANSOWA

52. Rada Europejska jeszcze raz podkreśla zasadnicze znaczenie regionu śródziemnomorskiego oraz swoje zdecydowane zamiary rozwinięcia współpracy eurośródziemnomorskiej. W związku z tym Rada z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady ECOFIN dotyczącą wzmocnienia Eurośródziemnomorskiego Kredytu Inwestycyjnego w strukturach EBI, której uzupełnieniem jest umowa o partnerstwie eurośródziemnomorskim oraz biuro przedstawicielskie EBI mieszczące się w tym rejonie. Przy uwzględnieniu oceny przebiegu kredytowania oraz wyników konsultacji z naszymi partnerami w procesie barcelońskim zostanie rozważona decyzja o zarejestrowaniu spółki z udziałem większościowym EBI, służącej naszym śródziemnomorskim krajom partnerskim. Decyzja ta zostanie podjęta po roku od otwarciu biura przedstawicielskiego.

WYMIAR PÓŁNOCNY

53. Rada Europejska prosi Radę, państwa członkowskie, Komisję i EBI o połączenie wysiłków na rzecz szybkiego znalezienia rozwiązań obecnych problemów finansowych i technicznych, które uniemożliwiają pełne wdrożenie wniosków z posiedzenia Rady Europejskiej w Göteborgu, dotyczących partnerstwa w zakresie ochrony środowiska w tzw. Wymiarze północnym.

ŚRODKI DOTYCZĄCE STALI WPROWADZONE PRZEZ USA

54. Rada Europejska z ogromnym zaniepokojeniem przyjęła wprowadzone przez USA środki w sektorze stali, które są niezgodne z zasadami WTO i sprzeczne z duchem wspólnego celu uzgodnionego w Doha, jakim jest dalsza liberalizacja handlu światowego. W pełni popiera zamiar Komisji kontynuowania konsultacji na mocy umów WTO oraz wszczęcia procedury prowadzącej do zastosowania ewentualnych środków mających na celu obronę interesów Wspólnoty.

RATYFIKACJA TRAKTATU NICEJSKIEGO

55. Premier Irlandii przedstawił zarys stanowiska swojego rządu w sprawie ratyfikacji Traktatu Nicejskiego, której mają dokonać do końca 2002 r. wszystkie państwa członkowskie, co umożliwi zgodną z planem kontynuację procesu rozszerzania Unii.

Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła to stanowisko i raz jeszcze zadeklarowała wolę przyczynienia się, wszelkimi możliwymi sposobami, do poparcia irlandzkiego rządu w tej kwestii. Rada uzgodniła, że powróci do tej sprawy podczas następnego spotkania, które odbędzie się w Sewilli.

GIBRALTAR

56. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje decyzję Wielkiej Brytanii i Hiszpanii dotyczącą ponownego uruchomienia procesu brukselskiego w sprawie Gibraltaru, rozpoczętego w listopadzie 1984 r.; podkreśla wsparcie udzielane przez UE rządowi obu krajów w działaniach na rzecz przezwyciężenia ich sporów dotyczących Gibraltaru, jak też zawarcia kompleksowej umowy do lata tego roku; prosi także Komisję o zbadanie możliwości ewentualnego poparcia przez UE dążenia do osiągnięcia porozumienia.

ZACHODNIE BAŁKANY

57. Zachodnie Bałkany nadal są głównym regionem decydującym o stabilności i bezpieczeństwie w Europie. Rada Europejska raz jeszcze potwierdza zobowiązania, które podjęła w Feira w marcu 2000 r.

SERBIA I CZARNOGÓRA

58. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte 14 marca w Belgradzie między przywódcami Serbii i Czarnogóry na temat zasady wprowadzenia wspólnych przepisów konstytucyjnych dla obu republik; doceniając działania prowadzone na rzecz tego porozumienia przez sekretarza generalnego/wysokiego przedstawiciela UE Javiera Solanę.

Uznaje, że umowa umacniająca unię tych dwóch republik decyduje o realizacji europejskiej perspektywy Serbii i Czarnogóry oraz istotnie przyczynia się do stabilności w regionie.

59. Rada Europejska odnotowuje zaangażowanie się obu stron na rzecz zapewnienia wspólnego rynku wewnętrznego, włącznie ze wspólną polityką celną i handlową. UE spodziewa się, że obie republiki zrobią wszystko, by przyczynić się do osiągnięcia tych celów. Unia jest gotowa wspierać te działania w kontekście procesu stabilności i stowarzyszenia. UE nadal oferuje konsultacje i pomoc oraz będzie regularnie obserwować ten proces. Unia spodziewa się, że te dwie republiki będą nadal współpracować na rzecz zapewnienia funkcjonowania wspólnych instytucji.
60. Na mocy Satelitarnego Planu Działania (SAP) Unia będzie kontynuować pomoc gospodarczą, zgodnie ze swą polityką warunkowości. Przy ustalaniu wysokości i beneficjentów tej pomocy UE będzie w pełni uwzględniać postęp osiągnięty w każdej z tych republik, łącznie z ich wkładem w działania na rzecz efektywnego funkcjonowania wspólnego państwa i osiągnięcia standardów europejskich.

BYŁA JUGOSŁOWIAŃSKA REPUBLIKA MACEDONII

61. Rada Europejska przypomina o głównej roli Unii Europejskiej w procesie stabilności, pojednania i odbudowy w (Byłej Jugosłowiańskiej) Republice Macedonii (BJRM). W tym kontekście Rada Europejska zgłasza gotowość Unii Europejskiej do przejścia odpowiedzialności, po wyborach w BJRM oraz na życzenie rządu tego kraju, za działania będące kontynuacją operacji obecnie przeprowadzanej w BRJM przez NATO, zakładając, że do tej pory zostaną wprowadzone trwale ustalenia dotyczące współpracy UE-NATO („Berlin plus”). Dlatego też Rada Europejska prosi odpowiednie polityczne i wojskowe organy Rady o opracowanie, w porozumieniu z NATO, stosownych reguł, które posłużą Unii Europejskiej w podjęciu właściwych decyzji.
62. Rada Europejska podkreśla znaczenie doprowadzenia w jak najszybszym terminie do trwałych uzgodnień między Unią Europejską a NATO. W tym celu prosi Prezydencję, łącznie z wysokim przedstawicielem UE, o nawiązanie odpowiednich kontaktów na wysokim szczeblu w celu zapewnienia pozytywnego rezultatu.

ŚRODKOWY WSCHÓD

63. Rada Europejska przyjęła deklarację z Barcelony w sprawie Środkowego Wschodu, przedstawioną w załączniku.

ZIMBABWE

64. Unia Europejska, zauważając, że rząd Zimbabwe uniemożliwił obserwatorom z UE obserwowanie wyborów, oraz odnotowując negatywne wnioski płynące z raportów zespołu obserwatorów ze Wspólnoty Narodów oraz z Forum Parlamentarnego Wspólnoty Rozwoju Południowej Afryki (SADC), uznaje, że wyborów tych nie można uznać ani za wolne, ani za sprawiedliwe. Unia Europejska potępia tryb zorganizowania wyborów przez rząd Zimbabwe.

65. Unia Europejska gratuluje narodowi Zimbabwe odwagi cywilnej i zrozumienia idei demokracji, jakie zademonstrował on w trakcie wyborów prezydenckich.
66. Unia Europejska wyraża zaniepokojenie w związku z utrzymującym się zagrożeniem dla praw cywilnych i politycznych członków wyższego szczebla partii opozycyjnej w Zimbabwe i postanawia dokładnie obserwować rozwój sytuacji w tym kraju. Unia Europejska utrzyma pomoc humanitarną na rzecz ludności Zimbabwe i rozważy zastosowanie ewentualnych dodatkowych środków wymierzonych przeciw rządowi tego kraju.
67. Rada Europejska podjęła decyzję o wysłaniu do tego kraju w najbliższej przyszłości „trojki” na wysokim szczeblu. Delegaci będą rozmawiać z przedstawicielami krajów regionu SADC na temat niepokojów, jakie w Unii Europejskiej budzi Zimbabwe, zakładając ich wspólne przywiązanie do rządów prawa i demokracji.

ANGOLA

68. Rada Europejska wyraża zadowolenie z faktu ogłoszenia 13 marca przez rząd Angoli zawieszenia działań wojennych w tym kraju, co ma być wstępem do zapewnienia całkowitego rozejmu. Rada Europejska z satysfakcją przyjmuje także wyrażany przez władze zamiar zezwolenia na polityczną reorganizację UNITA oraz wybrania jej nowego przywództwa. Zachęca strony do pełnego wdrożenia protokołu z Lusaki w drodze dialogu politycznego pod egidą ONZ, w celu wspomagania długotrwałego pokoju i stabilności w Angoli. W ramach przeciwdziałania trudnej sytuacji życiowej, w jakiej znalazła się duża część populacji tego kraju, Rada Europejska prosi jego władze o ułatwienie prowadzenia działalności humanitarnej przez organizacje międzynarodowe i pozarządowe oraz kościoły.

REPUBLIKA DEMOKRATYCZNA KONGO

69. Rada Europejska wyraża zaniepokojenie rozwojem sytuacji w Republice Demokratycznej Kongo oraz żałuje, iż rodzi to niekorzystne skutki dla prowadzonego obecnie wewnątrzkongijskiego dialogu.

NIGERIA

70. Unia Europejska jest głęboko zaniepokojona informacjami o ukamienowaniu grożącym pewnej kobiecie w Nigerii. Domaga się od władz tego kraju pełnego poszanowania praw człowieka i godności ludzkiej, ze szczególnym uwzględnieniem [sytuacji] kobiet.

Załącznik

DEKLARACJA Z BARCELONY W SPRAWIE ŚRODKOWEGO WSCHODU

1. Środkowy Wschód znajduje się u progu bardzo poważnego kryzysu. Unia Europejska wzywa obie strony do podjęcia natychmiastowych i skutecznych

- działań na rzecz zatrzymania rozlewu krwi. Militarne rozwiązanie tego konfliktu nie jest możliwe. Pokój i bezpieczeństwo mogą zapewnić tylko negocjacje.
2. Aby znaleźć wyjście z obecnej sytuacji, należy zająć się kwestiami bezpieczeństwa oraz aspektami politycznymi i gospodarczymi, jako nierozdzielными i niezależnymi elementami całego procesu. Trzeba dążyć do przywrócenia solidnej perspektywy politycznej oraz równoległego zastosowania środków politycznych i bezpieczeństwa, we wzajemnie wspomagający się sposób. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie rezolucji nr 1397 Rady Bezpieczeństwa NZ, która odzwierciedla zdecydowanie oddanie społeczności międzynarodowej tej sprawie.
 3. Wspomniana rezolucja wymaga pilnego wprowadzenia w życie. Ważne jest zwłaszcza żądanie natychmiastowego zaprzestania aktów przemocy, w tym wszelkich aktów terrorystycznych, prowokacji, podżegania do walki i aktów zniszczenia, jak też wezwanie stron izraelskiej i palestyńskiej i ich przywódców do współpracy nad wdrożeniem planu roboczego Teneta i zaleceń raportu Mitchella, w celu ponownego podjęcia negocjacji na rzecz politycznego rozstrzygnięcia konfliktu.
 4. Masowe ataki terrorystyczne z ostatnich tygodni, w wyniku których ponieśli śmierć i zostali ranni niewinni cywile, muszą zostać potępione. Jako prawomocna władza Autonomia Palestyńska ponosi całkowitą odpowiedzialność za zwalczanie terroryzmu przy użyciu wszelkich zgodnych z prawem środków, jakimi dysponuje. Nie należy osłabiać jej zdolności do takiego działania. Izrael, niezależnie od przysługującego mu prawa do zwalczania terroryzmu, musi natychmiast wycofać siły zbrojne ze wszystkich terytoriów pozostających pod kontrolą AP, wstrzymać wszelkie egzekucje wykonywane bez sądu, znieść ograniczenia i restrykcje, powstrzymać osadnictwo i szanować prawo międzynarodowe. Obie strony są zobowiązane do respektowania międzynarodowych standardów praw człowieka. Użycie nieproporcjonalnych do sytuacji sił nie może być usprawiedliwione. Działania skierowane przeciwko organizacjom medycznym i instytucjom pomocy humanitarnej oraz ich personelowi są absolutnie niedopuszczalne. Te instytucje i osoby muszą mieć w pełni zapewnione wykonywanie swoich zadań.
 5. Odnotowując decyzję rządu izraelskiego o zwolnieniu prezydenta Autonomii Palestyńskiej Jasera Arafata z miejsca odosobnienia w Ramallah, Rada Europejska żąda natychmiastowego zniesienia wszelkich pozostałych restrykcji uniemożliwiających mu swobodne poruszanie się.
 6. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje decyzję prezydenta USA o ponownym wysłaniu w rejon konfliktu specjalnego wysłannika Zinniego. Unia Europejska, w szczególności za pośrednictwem swego specjalnego przedstawiciela, ambasadora Moratinosa, jest gotowa wesprzeć jego wysiłki, jak też działania specjalnego wysłannika Federacji Rosyjskiej oraz specjalnego koordynatora ONZ.
 7. Rada Europejska pozostaje w przekonaniu, że monitorowanie konfliktu przez stronę trzecią pomoże obu stronom w kontynuowaniu działań na rzecz jego rozwiązania i nalega, aby rozważyły one propozycje przyjęcia obserwatorów. Unia Europejska i państwa członkowskie UE są przygotowane do tej roli.

8. Unia Europejska jest zdecydowana uczestniczyć, wraz ze stronami, państwami regionu, USA, ONZ i Rosją, w poszukiwaniu rozwiązania, na podstawie rezolucji nr 242, nr 338 i nr 1397 Rady Bezpieczeństwa NZ oraz ustaleń konferencji madryckiej, umów z Oslo i późniejszych porozumień, które pozwolą Izraelowi i Palestynie na życie w pokoju i bezpieczeństwie oraz na odgrywanie należytej im roli w regionie. Wysoki przedstawiciel UE Javier Solana będzie prowadzić regularne konsultacje ze wszystkimi zainteresowanymi aktorami sceny międzynarodowej.
9. W konflikcie izraelsko-palestyńskim nadrzędny cel jest dwójaki: z jednej strony – stworzenie demokratycznego, zdolnego do istnienia i niezależnego państwa palestyńskiego, co zakończy okupację trwającą od 1967 r., z drugiej zaś – zapewnienie Izraelowi prawa do egzystencji w bezpiecznych granicach, zagwarantowanego przez zobowiązania złożone przez społeczność międzynarodową, a w szczególności przez kraje arabskie.
10. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje ostatnią inicjatywę księcia Abdullaha, następcy tronu w Arabii Saudyjskiej, opartą na koncepcji pełnej normalizacji i całkowitego wycofania się, zgodnie z rezolucjami ONZ, i stwarzającą jedyną w swoim rodzaju szansę, z której należy skorzystać w interesie sprawiedliwego, trwałego i kompleksowego rozwiązania konfliktu arabsko-izraelskiego. Rada oczekuje od uczestników najbliższego szczytu Ligi Arabskiej w Bejrucie podjęcia tej inicjatywy, a od rządu i narodu izraelskiego – pozytywnej na nią reakcji.
11. Rada Europejska uznaje i sprzyja tym, którzy wytrwale kontynuują działania na rzecz pokoju, dotyczy to w ten sposób nastawionych środowisk społeczeństwa izraelskiego i palestyńskiego, wspierając bezpośrednie kontakty i dialog prowadzone przez obie strony.
12. Kontynuując obecne wysiłki, Unia Europejska w znacznym stopniu będzie się przyczyniać do budowania pokoju w regionie, w celu poprawy warunków życia ludności palestyńskiej, skonsolidowania i wzmocnienia Autonomii Palestyńskiej oraz wzmocnienia podstaw ekonomicznych przyszłego państwa palestyńskiego, jak też wspierania rozwoju i regionalnej integracji gospodarczej. Wobec tej perspektywy Unia Europejska jest gotowa do pomocy w odtworzeniu gospodarki palestyńskiej, co stanowi integralny element rozwoju regionu.
13. Unia Europejska pozostaje w przekonaniu, że aby pokój na Bliskim Wschodzie był trwały, musi być powszechny.